

Heid Cat zondag 33

Het leven van bekering

1 door Christus

2 tot God

3 met strijd

Gemeente,

God dienen. Daar gaat het om in het derde deel van de catechismus. En we zagen in zondag 32 dat God dienen alles heeft te maken met dankbaarheid. God dienen is Hem dienen omdat je zalig bent en niet om zalig te worden. Niet om iets te verdienen, maar omdat Hij alles verdiend heeft. Vanavond komt een tweede woord naar voren toe als het gaat over het dienen van God. Dat is bekering. God dienen is een zaak, een leven, van bekering. Omkering. 180 graden tegen de stroom in. Tegen de stroom van de tijd in? Ook dat vaak, maar vooral tegen de stroom van mijzelf in. Van mijn zondige natuur in. Niet ombuigen, bijsturen, maar rechtstreeks ertegenin. Dat woord heeft heel wat vragen opgeroepen. Ik noem er een paar: wanneer ben je bekeerd? Hoe weet je dat, waaraan merk je dat, of merkt een ander dat?

In de Bijbel heeft dat te maken met de begrippen oude mens en nieuwe mens. Die vinden we in Romeinen 6, Efeze 4 en Colossenzen 3. Maar je kunt ook denken aan vlees en Geest uit Galaten 5. Oude mens en nieuwe mens dus.

1 door Christus

We denken aan een onbewoonbaar verklaarde woning. Ergens op en stuk grond van een weiland. Niemand woont er. Nou ja, niemand, hoe gat dat, het krioelt er van ongedierte. Die hebben bezit genomen van het huis. Ratten, muizen, vleermuizen bevuilen het, tasten het aan, bijten het stuk. Het zal na verloop van tijd instorten en door de gemeente worden weggeschoven. Maar iemand heeft de gedachte opgevat om dat stuk grond en die woning te kopen. Het kostte veel geld, grond is duur, maar hij heeft het ervoor over. Het huis is nu zijn eigendom, zijn bezit. Hij laat er een goede vriend met zijn gezin in wonen. Het huis heeft nu dus een nieuwe eigenaar, nieuwe bewoners, dat kun je op het gemeentehuis nagaan, daar is dat geregistreerd. Maar...daarmee zijn die ratten en muizen natuurlijk nog niet weg. Die zijn gebleven en willen zich niks van die verandering aantrekken. Dat zal nog een hele tijd duren voor het huis helemaal vrij van ongedierte is. Straks als de reinigingsdienst komt, dan pas zal het huis ook echt helemaal vrij van ongedierte.

Dat huis, die woning dat is ons leven. In beslag genomen door de zonde. Van Adam uit in zonden ontvangen en geboren. Geneigd God en onze naaste te haten, onbekwaam tot enig goed, geneigd tot alle kwaad. Alle zondige begeerten krioelen in ons levenshuis. Als ongedierte dat zich soms schuilhoudt, soms rondloopt en verteert. Na verloop van tijd zal mijn

leven, als de tijd er rijp voor is, worden weggenomen en afgevoerd naar het eeuwige verderf. Tenzij...tenzij Christus mijn leven opkoopt. Christus het maakt tot Zijn eigendom. Zijn bloed ervoor geeft, Zijn gehoorzaamheid aanwendt om Eigenaar te worden. Dan laat Hij er de Heilige Geest in wonen. Die zijn vrucht met Zich meebrengt: goede verlangens, van gerechtigheid en heiligheid. De vrucht van de Geest: matigheid, blijdschap, liefde, trouw, zachtmoedigheid, lankmoedigheid, goedertierenheid, vrede, goedheid. De nieuwe mens. Maar: daarmee zijn die oude begeerten, die oorspronkelijke begeerten, niet weg. Dat ongedierte blijft en trekt er zich niks van aan. Dat is nu de oude mens geworden. De vroegere bewoners, de oorspronkelijke inwonenden. Die er eens allemaal en helemaal uitgehaald zullen worden. Als Jezus door Zijn wederkomst of door het sterven Zijn eigendom helemaal vrijmaakt en schoonmaakt. En mijn levenshuis vol zal zijn van de Geest, van heiligheid en goedheid. Voor eeuwig.

Maar totdat het zover is woont de Geest in mijn levenshuis, met Zijn vrucht, de nieuwe mens, maar mijn zondige natuur, de oude mens, is er ook nog. Kijk, er is iets onomkeerbaars veranderd. De oude mens is gekruisigd met Christus, is gestorven, is afgezet zegt Romeinen 6. En Christus is Eigenaar geworden. En met Hem ben ik onder Gods gunst, deel ik in het eeuwige leven, ben ik aangenomen voor eeuwig. En de Geest met Zijn vrucht, de nieuwe mens woont in mij. En dat is eens en voor goed. Ik ben gekocht en heb Jezus als Eigenaar gekregen.

Maar: de oude mens, de zonde en zijn begeerten zijn er nog wel. Nog wel, maar wel duidelijk en sterk. En dat is het leven van bekering. Inderdaad, een leven van bekering. Dat duurt totdat ik sterf. Totdat alleen de nieuwe mens overblijft en de oude mens eruit moet, voorgoed. Maar in die tussentijd, maar voor het zover is: dat is bekering. Luther zei al: toen de Heere Jezus zei bekeert u, toen bedoelde Hij dat ons hele leven een voortdurende bekering zou moeten zijn. Maar dan wel: een gewonnen strijd. De overwinning van de nieuwe mens ligt vast in Hem. Gegarandeerd.

Het maakt ook de grens duidelijk: als mijn leven buiten Christus is, dan is het onbekeerd. Als mijn leven niet eigendom van Hem is geworden, is het een verloren zaak. Of dat ongedierte nu druk is of niet, wakker is of slaapt, het levenshuis is rijp voor de loop een keer, voor het verderf. En bekering begint waar Christus beslag op mij legt. Waar de Borg en Middelaar mijn leven voor Zich neemt en tot Zich brengt.

2 tot God.

Dat gaat de catechismus uitwerken: wat is bekering? Soms zou je Dat is de afsterving van de oude mens met al zijn begeerlijkheden. En de opstanding van de nieuwe mens met zijn verlangens. Soms zou je denken: ik wou dat het er eenvoudiger stond. Gewoon een lijstje van 10 dingen die je wel moet doen en 10 dingen die je niet meer mag doen. Een soort checklist die je af kunt werken, dan weet je het. Maar ja, dan zouden er nog heel wat dingen buiten vallen. Dan zou het beperkt blijven tot een aantal dingen wel en niet, terwijl het heel je leven betreft. En dan zou je je op die dingen concentreren, en vergeten dat het allereerst je hart je gezindheid is waar het om gaat.

Nou leggen we er de vinger bij dat de vraag spreekt over waarachtige bekering. Dat doet de catechismus meer. In zondag 7 werd gevraagd naar een waar geloof. En in zondag 44 naar een gebed dat God aangenaam is, dus een waar gebed. Dus bij geloof, bekering en gebed vraagt de catechismus steeds: wat is het ware? Blijkbaar, en dat bevestigt de Bijbel, worden al deze dingen aan nagemaakt. Zijn er valse biljetten in omloop die lijken op de ware, maar toch het niet zijn. Dat geldt zeker ook bij geloof, gebed en bij bekering. En wat is dan het verschil, het watermerk? De ware bekering draait het om God, om Christus. In schijnbekering draait het om mijzelf.

De afsterving van de oude mens dus. De oude mens is dus de mens vanuit Adam. Je zondige natuur. Ongevoelig voor de God. Gericht op jezelf en liefde tot de zonde. Als die af gaat sterven, zwakker gaat worden, verdreven word, dan krijg je een hartelijk leedwezen dat wij God door onze zonden vertoornd hebben. Dat wij God. Kijk, als ik te hard rijd en een politie agent bekeurt mij dan heb ik spijt, stom van mij, kost mij weer een hoop geld. Ik zal niet denken: vervelend voor die agent, bezorg ik hem weer werk en last. Kijk, schijnbekering kan spijt hebben, stom van me, hoop narigheid en nou krijg ik straf, ga ik verloren. Maar ware bekering is berouw: ik heb God vertoornd en bedroeft. God, de goede God, Die mij leidt en verzorgt en draagt. Jezus, Die bloedde en zweette, doe ik weer pijn. De Geest, Die mij troost en leidt doe ik verdriet. Zonde krenkt U, zonde bent U niet waard. Ik verdien niet Uw kind te zijn, door U gekocht te zijn, door U bewoond te worden. Ik doe U maar last aan. En daarom naar Hem toe. Vrede met U wil ik weer hebben en ervaren. En van daaruit

de zonde haten en vlieden. Hatén, innerlijk afkeer hebben. Ik wil de zonde laten omdat ik die haat. Ik vraag: HEERE, maak mij mijn zonden bekend, wijst U ze aan, door heel mijn leven heen. Want ik wil er vanaf. Hoe meer er weg gaan hoe liever. Dan ook vlieden: als iets stinkt dat blijf je op afstand. Zonde stinkt dan voor ons. Heel de sfeer van zonder-God leven stinkt gruwelijk. In popmuziek, in een voetbal stadion, in een café met popmuziek en praat over vrouwen en auto's, de sfeer alleen al. Je hart draait in je om. Je wilt er niet wezen. Vlieden, eruit weg blijven.

En de opstanding van de nieuwe mens. Hartelijke vreugde in God door Christus. Ware bekering: door Christus. Kijk, iedereen is blij met gezondheid, mooie baan, leuk huis, slagen, succes. En zal dan zeggen: ik ben dankbaar. Maar ware bekering is vreugde in God door Christus. Dat door Christus God mijn verzoend Vader is. Door Christus in Zijn lijden en sterven. Zulk een liefde. Nabij God te zijn is zo heerlijk: verzoend, aangenomen, gekocht, verkoren, erfgenaam dat is vreugde. En lust en liefde om naar Gods wil in alle goede werken te leven. Lust en liefde. Verlangen om heilig te leven. Hoe heiliger hoe liever. Om God mee te eren. Niet omdat ik maar zo moet leven dat in elk geval in de hemel kom, maar om dat ik God wil eren. Leer mij mijn leven in Uw dienst besteden: Heere, zegt U het maar. Open Uw wet voor mij. Laat me in alle plooiën van de wet zien wat Uw wil is. Kan ik, mag ik nog iets voor U doen, want wie ben ik dat ik U mag dienen?

Ware bekering heeft God in Christus als middelpunt: wat doet het Hem? Als ik zondig. Hoe kan ik Hem eren en dienen? Dat is ware bekering. Droefheid en vreugde. Twee draden die in elkaar verstrengeld zitten. Door elkaar heen, en elkaar versterken. Omdat het om Hem gaat, om de Heere gaat en om Christus gaat en Zijn nabijheid.

Gemeente, kent u het leven van ware bekering? Niet alleen een bepaalde verfraaiing verandering van mijn doen en laten. Bij de één wat degelijk, bij de ander wat evangelischer of vrijer. Maar vanuit de liefde van hart Hem dienen, de zonde haten en verlangen Hem te eren? Als wij dit kennen dan is dat een keer begonnen. Wanneer en hoe? Dat kan verschillen: bij de een plotseling, Manasse of Paulus. Bij de ander geleidelijk, Timotheus of David. Bij weer een ander van kinds af aan, Timotheus misschien of Jeremia. Maar dat is niet het belangrijkste. Als u nu maar mag zeggen: ja die ware bekering, dat is mijn leven, dat heeft mijn hart. Ben je dan bekeerd? Ja en nee. Kijk, het is als een schip dat middenin de oceaan is tussen Zuid Afrika en de Zuidpool. Met de stroom mee. En dat te pletter zal varen tegen het ijs. Op een bepaald moment wordt de motor aangezet en het schip begint de andere kant te varen, terug naar Zuid Afrika. Het is schip is omgekeerd, maar is nog niet waar het wezen moet. Je levensschip is omgekeerd, vaart de andere kant op, maar daarmee ben je nog niet in de hemel, in de volmaaktheid. Je bent bekeerd, maar er moet nog zoveel bekeerd worden.

Kijk, schijnbeking heeft mezelf als middelpunt. Dan kan ik spijt hebben, dan kan ik mijn leven beteren, dan kan ik wegvlugten van God, dan kan ik zonden laten. Maar de kern is: wat heb ik eraan, wat doet het mij, hoe ben ik het beste af? Schijnbeking is beking waar de liefde tot Christus uit weg is. Dat is angst en hoop. Angst om verloren te gaan en soms hoop op de hemel. En ik wil geen angst hebben maar hoop en daarom pas ik mijn leven aan. Nooit ben ik mezelf tegengekomen als grootste vijand van het leven met God.

Dan zijn we onbekeerd. En dus ongeschikt om Gods rijk in te gaan. Misschien denk je: ik leef toch best netjes, ik voel me helemaal niet zo slecht of zondig of schuldig. Misschien denk je: het bevalt me best goed zo, eigenlijk heb ik helemaal geen zin om tot beking te komen. Maar de Heere zegt: bekeert u! De oude mens is heer en meester. Je gaat verloren. Bij Mij is heil en eeuwige vreugde. Kom tot Mij in Christus. Ontwaak, schrik wakker! En hoe weet ik of het nu echt is? Als het me tot Christus brengt. Als de angst voor de hel, als het verlangen om naar de hemel te gaan, als mij dat tot Christus brengt. Dan is het echt. De echtheid van mijn beking blijkt daaruit dat ik nergens anders dan in Christus rust kan vinden. Niet in wat verandering, niet in uitstellen, niet in wegdenken, niet in vergoelijken, maar alleen in Christus. Het is echt één van beiden: beking of verloren gaan. Bekeert u dan!

3 met strijd

We vatten samen in het voorbeeld van Saddhoe Sundar Singh uit India. Over Indhi. Wel eens meer genoemd, maar het mag hier niet ontbreken.

Indhi hield van dobbelen. Van zijn moeder mocht het niet, maar.... zo spannend. Met de jongens uit het andere dorp. Totdat hij zoveel verliest dat hij slaaf moet worden van het ander dorp. Hij kan nooit meer zijn dobbelschuld betalen. Wel 500 rupie's is tie. Dan gaat zijn moeder aan het werk. Ze gaat takkenbossen sjouwen. Takken met stekels en scherpe punten. Van de rivier naar het dorp. Dan krijgt ze 1 rupie per dag. Dus 500 dagen werkt ze. Ze ziet er niet uit: loopt krom, gezicht bekrast, handen, benen bebloed. Maar ze heeft 500 rupies en ze koopt haar zoon vrij. Weer thuis, terug. Indhi loopt weer buiten. En daar komen ze weer: uit het andere dorp. Indhi, ga je mee dobbelen, misschien win je nou wel. En o, zijn vlees en bloed wil wel. Spannend, en misschien, maar: hij ziet zijn moeder voor zich. Zo bebloed. Om hem te verlossen. En de tweestrijd van binnen. De liefde tot zijn moeder. Maar zijn vlees wil zo graag dobbelen. Dat is beking. Je vlees wil de zonde nog steeds zo graag, geneigd tot alle kwaad nog steeds, maar de liefde tot de Heere Jezus, gewillig om Gode te leven. Als je denkt hoe Hij geleden heeft om je te verlossen, bebloed, geslagen, gewond, neergedaald ter hel.

Dat leven van bekering is dus strijd. De oude mens met zijn begeerlijkheden, de nieuwe mens met zijn vrucht. Galaten 5: vlees en Geest. Twee machten in één leven, twee bewoners in één huis. Oude mens en nieuwe mens. De oude mens is groot en sterk. Maar heeft een doodssteek gehad. En juist dan kan hij verschrikkelijk stuiptrekken en om zich heen slaan. De nieuwe mens is er gekomen in Christus, maar kan zo zwak en klein zijn. Je kan het vergelijken met twee honden in één hok. Een zwarte hond en een wit hondje. Die altijd met elkaar vechten. En waar hangt dat nou vanaf? Wek hondje dat het sterkste zal zijn? Nou, dat hangt er natuurlijk vanaf welk hondje dat eten krijgt. Het hondje dat eten krijgt dat zal groeien en sterk zijn, het hondje dat geen eten krijgt zal zwakker worden en minder kunnen.

Welk hondje geef je te eten? Welke begeerten voeden we in ons leven? De oude mens met zijn begeerlijkheden. Die kun je voeren als je hem geeft wat hij wil. In wat je leest, in wat je kijkt. De werken van het vlees: overspel, afgoderij, jaloezie en hebzucht, ruzie en eerzucht, drift en dronkenschap. Als je die te eten geeft: in de programma's die je kijkt, de muziek die je luistert, de dvd's die je kijkt, de bladen die je leest. Dan worden ze steeds sterker. Hoe meer ze dan weer willen zien en lezen en kijken. Een hond die eten ruikt die wil ook eten. De oude mens die zonden ruikt, die wil ook zondigen. En wordt sterker en krachtiger.

Weet u wat die oude mens vreselijk vindt? Als je bidt. Omgang met God dat geeft hem zuurstoftekort, dan is het net of zijn keel wordt dichtgeknepen. Dan zie je hem ook veel beter. Omgang met God dat kan hem haast bewusteloos maken dat hij een tijdje verlamd op de grond ligt en haast geen invloed doen kan.

Weet u wat de oude mens ook kan breken? Tegenspoed, kastijding. Dat kan ook een middel zijn van God om de oude mens te breken. Dat je door tegenspoed gaat zien hoe betrekkelijk dit leen is, dat het gaat om hogere dingen, dat het je afhankelijk maakt, dat het je doet roepen tot God. Vraag daar dan om als je tegenspoed meemaakt: Heere, laat het dienen om de oude mens te breken en verder uit te schakelen.

En dan de nieuwe mens, dat witte hondje. Geef die te eten. Hoe je dat doet? De nieuwe mens te eten geven? Door het Woord. Dat is het voedsel voor de nieuwe mens in gerechtigheid en heiligheid. Die lust en liefde, dat hartelijk berouw wordt sterker als je het voedt met het Woord. Met de prediking. Met de sacramenten. Met de overdenking daarvan. Niet door het snel en gauw even door te slikken, maar door het open te kauwen. De gedachten over de ernst van de zonde. Over de weg van Christus. Over de heerlijkheid van de hemel. Over de verschrikking van de hel. Daar eens de tijd voor nemen en over mediteren.

Levens van de gelovigen in de Bijbel doornemen. Abraham, David, Paulus. Of levens uit de kerkgeschiedenis: Augustinus, Calvijn, Luther, Hudson Taylor, William Carey, David Brainerd, martelaren van vroeger en nu. Dat is voedsel voor de nieuwe mens.

En voor de nieuwe mens geldt: gebed vindt hij heerlijk. Dat is zuurstof voor zijn leven. Gebed, omgang met God, dat geeft de nieuwe mens kracht en energie.

Vandaag kan de nieuwe mens de sterkste zijn, morgen weer de oude mens. Nooit heb je een niveau bereikt, dat je kunt zeggen hier ben ik dus minder wordt het niet meer.

Voor welke mens zorgen we? Voor de oude of de nieuwe? Hoeveel tijd op een dag gebruiken we om de nieuwe mens te verzorgen? Wie de nieuwe mens verwaarloost diens leven van bekering zakt in. Soms door een zondedaad die je doet, maar vaker nog door geleidelijke wegzinking. Onverschilligheid, gelatenheid krijgen de overhand. Berouw is lauw, vreugde in God is weg. Bekeert u! Terug naar Christus. En voedt de nieuwe mens, doodt de oude mens. Opdat het schip de kust zal naderen. Als het schip vlak bij de kust is zie je soms al het vaderland liggen. Verlangt je hart om aan te komen. Het berouw is zo diep en teer, het verlangen om van de zonde af te zijn zo groot, de blijdschap in God smaakt zo naar meer. Totdat God het schip door de branding van de dood haalt en aan land brengt. Mijn bekering is volmaakt. Te danken aan de Geest Die mij inwon. Aan de Zoon Die mij kocht. Aan de Vader Die mij verkoren heeft. God alleen al de eer! Amen